

।। अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ।।  
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

प्रथम वर्ष वाणिज्य

मराठी अभ्यासक्रम

जून २००८ पासून

वाङ्.मयीन व उपयोजित मराठी

प्रथम वर्ष वाणिज्य - मराठी अभ्यासक्रम

जून २००८ पासून

वाङ्.मयीन व उपयोजित मराठी

प्रथम सत्र

\* वाङ्.मयीन मराठी : वाङ्.मय प्रकार - ललित गद्य  
नेमलेले पाठ्यपुस्तक : वाटचाल - प्रताप पवार, सकाळ पेपर्स लि.

‘वाटचाल’ या आत्मकथनात्मक ललित गद्यातील पुढील लेख

- |                                |                     |
|--------------------------------|---------------------|
| १. ‘शारदा प्रशाले’तील धडे      | २. आमचे आबा         |
| ३. माझे शिक्षक                 | ४. लाख मोलाचा ठेवा  |
| ५. नानाजी                      | ६. विवाह            |
| ७. बालग्राम आणि बुस्नर         | ८. ‘सकाळ’ आणि मी    |
| ९. ‘सकाळ’ घडवितांना            | १०. धुळीतील हिरे    |
| ११. झा साबका राज है            | १२. विक्री : एक कला |
| १३. खरेदी ही सुध्दा एक कला.... | १४. इच्छाशक्ती      |
| १५. राजा शिवछत्रपती            | १६. शरीराचे देणे    |
| १७. वळून पाहतांना              |                     |

अ) अध्ययन अध्यापनाची उद्दिष्ट्ये

तासिका १०

१. ललित गद्य म्हणजे काय?
२. ललित गद्याचे विविध घटक त्यातील ‘मी’ची अनुभव मांडण्याची पध्दत
३. इतर वाङ्.मय प्रकारांपेक्षा ललित गद्याचे वेगळेपण
४. ललित गद्याचे प्रकार
५. मराठी ललित लेखातील स्थित्यंतरे
६. ललित गद्य लेखनाचा आशय, अभिव्यक्ती व त्यातून व्यक्त होणारे लेखकाचे व्यक्तीमत्व यांचा स्थूल परिचय करून घेणे

ब) घटक विश्लेषण

तासिका ३४

१. ‘वाटचाल’ मधील निवडक लेखांचा आशय
२. ‘वाटचाल’ मधील अनुभव मांडणी
३. ‘वाटचाल’ मधील लेखांची वैशिष्ट्ये
४. ‘वाटचाल’ मधील प्रसंगवर्णन
५. ‘वाटचाल’ मधील व्यक्तिरेखा
६. ‘वाटचाल’ लेखकाची सामाजिक बांधिलकी

७. 'वाटचाल' लेखकाची उद्योग जगतातील यशाचा आलेख  
 ८. 'वाटचाल' ची भाषाशैली  
 ९. 'वाटचाल' शीर्षकाची समर्पकता. एकुण तासिका ४४  
 क) संदर्भ ग्रंथ  
 १. लघुनिबंध ते मुक्तगद्य - संपादक वि.शं.चौधुले, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई  
 २. ललित गद्यलेणी (प्रस्तावना) सं.डॉ.कैलास सार्वेकर, अमोल प्रकाशन, पुणे

### द्वितीय सत्र

- \* उपयोजित मराठी  
 अ) अध्ययन अध्यापनाची उद्दिष्टे तासिका ०८  
 १. भाषिक कौशल्याचे विविध अविष्कार व संपर्क माध्यमे यांचा परस्पर संबंध समजावून घेणे व उपयोजन करणे.  
 २. कार्यालयीन व व्यावसायिक भाषा व्यवहारासाठी लेखन कौशल्ये विकसित करणे.  
 ३. मराठीचा कार्यालयीन, व्यावसायिक व माहिती-तंत्रज्ञान क्षेत्रात होणारा वापर, गरज व स्वरूप विशेषांची माहिती करून देणे  
 ब) घटक विश्लेषण तासिका १०  
 १. कार्यालयीन संज्ञापन : स्वरूप प्रकार व उपयोजन  
 १.१ कार्यालयीन संज्ञापनाचे घटक.  
 १.२ कार्यालयीन संज्ञाप्रकाराचे प्रकार  
 १. टिपणीलेखन - स्वरूप, प्रकार व उपयोजन  
 २. इतिवृत्तलेखन - स्वरूप, प्रकार व उपयोजन  
 ३. कार्यालयीन पत्रव्यवहार - स्वरूप, प्रकार व उपयोजन  
 ४. अर्जलेखन  
 २ प्रसार माध्यमांसाठी जाहिरात लेखन : तंत्र, स्वरूप व उपयोजन तासिका १०  
 २.१ जाहिरातीचे घटक व मांडणी  
 २.२ प्रसार माध्यमांचे स्वरूप व प्रकार  
 २.३ प्रसारमाध्यमांसाठी जाहिरात लेखन - उपयोजन  
 १. वृत्तपत्रासाठी जाहिरात लेखन  
 २. आकाशवाणीसाठी जाहिरात लेखन  
 ३. दूरचित्रवाणीसाठी जाहिरात लेखन

- ३ संवाद कौशल्ये : स्वरूप, प्रकार व उपयोजन तासिका ०८
- ३.१ संवाद म्हणजे काय?
- ३.२ संवादाचे प्रकार
१. भाषण, २. परिसंवाद, ३. मुलाखत
- ३.३ परिसंवाद : स्वरूप व उपयोजन
- ३.४ मुलाखत लेखन उपयोजन

४. अ भाषांतर : तंत्र, स्वरूप व उपयोजन तासिका ०६
- ४अ.१ भाषांतर म्हणजे काय? भाषांतराची आवश्यकता.
- ४अ.२ भाषांतराचे स्वरूप, तंत्र आणि प्रकार
- ४अ.३ भाषांतराचे उपयोजन : इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर

४. ब क्षेत्रीय परिभाषेचे उपयोजन तासिका ०४
- ४ब.१ परिभाषा म्हणजे काय?
- ४ब.२ परिभाषेची आवश्यकता
- ४ब.३ काही पारिभाषिक संज्ञांचा परिचय  
(शासन, बँक, विमा, सहकार, माहिती-तंत्रज्ञान क्षेत्रातील उपयुक्त पारिभाषिक संज्ञांचा परिचय)

एकुण तासिका

४६

संदर्भ ग्रंथ

- १ व्यावहारिक मराठी - ल.रा.नसिराबादकर, फडके प्रकाशन कोल्हापुर
२. व्यावहारिक मराठी - सं.द.दि.पुंडे, डॉ.कल्याण काळे, निराली प्रकाशन
३. उपयोजित मराठी : सं.डॉ.र.ना.वरखेडे, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, प्रकाशन
४. व्यावहारिक मराठी : सं.स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन पुणे
५. व्यावहारिक मराठी : पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे
६. कार्यालयीन पत्रलेखन : मोहन पोतदार
७. भाषांतर मीमांसा - सं.डॉ.कल्याण काळे, अंजली सोमण

प्रश्नपत्रिका स्वरूप व गुणविभागणी  
प्रथम वर्ष वाणिज्य - मराठी अभ्यासक्रम  
जून २००८ पासून  
वाङ्.मयीन व उपयोजित मराठी

वेळ ३ तास  
सूचना :-

एकुण गुण ८०

१. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत
२. दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत.

विभाग पहिला (वाङ्.मयीन मराठी)

प्रश्न १ ला	दिर्घोत्तरी प्रश्न. किंवा दिर्घोत्तरी प्रश्न	१६
प्रश्न २ रा	पुढीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. (पाच पैकी तीन)१२	
प्रश्न ३ रा	पुढीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. (चार पैकी दोन)	१२

विभाग दुसरा (उपयोजित मराठी)

प्रश्न ४ था अ	कार्यालयीन संज्ञापन (टिप्पणी, इतिवृत्तलेखन यापैकी एकावर उपयोजनात्मक प्रश्न)	०६
	ब) कार्यालयीन पत्रव्यवहार : उपयोजनात्मक प्रश्न	०६
प्रश्न ५ वा	जाहिरात मसुदा लेखन. उपयोजनात्मक प्रश्न (तीन पैकी दोन)	१२
प्रश्न ६ वा अ)	संवाद कौशल्यावर उपयोजनात्मक प्रश्न (मुलाखत, परिसंवाद यापैकी एकावर)	०६
	ब) भाषांतर : उपयोजनात्मक प्रश्न. ०६ (इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर)	
	क) क्षेत्रीय परिभाषा (सहा पैकी चार)	०४

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥  
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव  
मराठी अभ्यासक्रम

वर्ग	जुना अभ्यासक्रम २००२ ते २००७	नवा अभ्यासक्रम जुन २००८ पासून
प्रथमवर्ष वाणिज्य	वाङ्मयीन व उपयोजित मराठी वाङ्मय प्रकार : नाटक नेमलेले पाठ्यपुस्तक : थॅक्यू मिस्टर ग्लाड : अनिल बर्वे	वाङ्मयीन व उपयोजित मराठी वाङ्मय प्रकार : ललित गद्य नेमलेले पाठ्यपुस्तक : वाटचाल (निवडक लेख) : प्रताप पवार
	उपयोजित मराठी	उपयोजित मराठी

प्रा.एल.जी.सोनवणे  
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,